

Közösségi munkásból partnerszervezeti vezető

Beszélgetés Seregné Tósoki Erzsébettel, a szabadegyházi Művelődési Ház és Könyvtár igazgatójával

Seregné Tósoki Erzsébet a III. Kulturális Közfoglalkoztatási Programban a Szövetség az Életen Át Tartó Tanulásért partnerszervezetnél a sárbogárdi József Attila Művelődési Központban dolgozott közösségi munkásként, majd sikerrel pályázott

a szabadegyházi Művelődési Ház és Könyvtár igazgatói állására. Vele beszélgettünk pályájáról, a közösségi munkás létről, terveiről.

Máhr Zoltán: Kedves Erzsébet, hogyan kezdődött a pályája?

Seregné Tósoki Erzsébet: Nem gondoltam volna, hogy művelődésszervező leszek. Véletlenül kerültem a Józsefvárosi Művelődési Házba gazdasági ügyintézőként. Ez még a 80-as évek végén történt, és amikor fizettem ki a kulcsörző nénit vagy bácsit, a takarítót vagy a rockzenészt, aki a Józsefvárosi klubban lépett fel, gyakran ott ragadtak a betérők az irodában, és nagyon sokat beszélgettünk mindenféléről. Abban az időben neveztek ki a művelődési ház igazgatóhelyettesének Kapuvári Beatrixot. Ő mondta, hogy szerinte alkalmas lennék a népművelői hivatásra, nincs e hozzá kedvem – tulajdonképpen így kezdődött.

M. Z.: Aztán hogyan folytatódott, hol tanult?

S. T. E.: A Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskolán, Szombathelyen, de előtte még a Magyar Művelődési Intézet által szervezett kétéves népművelői tanfolyamon, még akkor volt olyan. Az ELTE-ről jöttek bennünket tanítani, és aki ezt a két évet jó vagy

jeles eredménnyel végezte el, azt felvették a tanárképző főiskola művelődésszervező szakára.

M. Z.: A Józsefvárosi Művelődési Házban mi volt a szakterülete?

S. T. E.: Főleg a közösségek, az állandó művelődési formák, a klubok, a nyugdíjas klubok, mozgássérültek klubja, gyerekstanfolyamok, gyerek tábor, Méta Táncegyüttes mentorálása a házon belül.

M. Z.: Ezek közül volt saját kezdeményezés is?

S. T. E.: A kéthetes színjátszótábor minden évben gyerekeknek, azt nagyon szerettük, délelőtt voltak leginkább a foglalkozások, délután pedig mindig elmentünk kirándulni. Az utolsó napon volt egy bemutató előadás a szülőknél.

M. Z.: A tábor szakmai vezetését is Ön látta el?

S. T. E.: Nem, a húgom, aki előadóművész is és mentálhigiénikus is – igaz, hogy ez utóbbi végzettséget utána szerezte, de már előtte volt tapasztalata a területen.

M. Z.: Végül Szombathelyen végezte a főiskolát. Mi következett ezután?

S. T. E.: A Józsefvárosban maradtam, ott 10 évig dolgoztam. Aztán valamiért újra vágytam, és egyik napról a másikra ott hagytam – nem is tudom, hogy merült fel a változás igénye ilyen sürgetően. Jött egy telefon egy régi kollégától, akivel együtt dolgoztam régebben a Józsefvárosi Művelődési Házban, és aki ekkor már a Magyar Honvédség Kulturális és Média Igazgatóságán, a kulturális osztályon dolgozott. Megkérdezte, hogy nincs-e kedvem csatlakozni. Érdekelte ez az új kihívás, és ott is maradtam majdnem 3 évig, amíg át nem alakították. Választanom kellett, hogy maradok-e a központban, vagy lejövök Sárbogárdra, a Helyőrségi Klubot vezetni. Vonzott a szülővárosom, ezért elvállaltam a Helyőrségi Klub vezetését, arra gondolva, hogy csak pár év lesz belőle. Jól döntöttem.

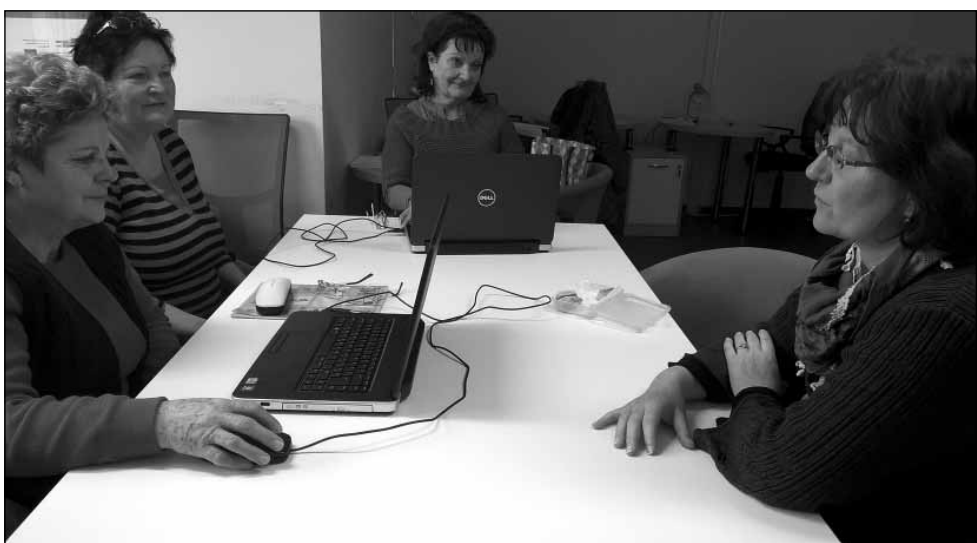
M. Z.: *A Magyar Honvédség Kulturális és Média Igazgatósága Kulturális Osztályán mi volt konkrétan a feladata?*

S. T. E.: A helyőrségi klubokban lévő kulturális tevékenységet végző csoportok tartoztak hozzám. A külföldről érkező művészeti csoportok kísérete, akiket, amíg az országban tartózkodtak, addig én kalauzoltam a fellépés helyszínére és a városlátogatásokra. Ez egy 3 napos rendezvény volt, de például az országos Petőfi verseny, akkor még a Honvédség is jelentkezett. Részt vettem a Honvédségnél szervezett Országos Petőfi Versmondó Verseny előkészítésében is.

M. Z.: *Ezután következett Sárbogárd, a Helyőrségi klub vezetése. Akkor még létezett Sárbogárdon a helyőrség?*

S. T. E.: Az ezred már odaérkezése előtt megszűnt, de akkor még volt egy század. 2000 nyarán mentem oda, és akkor még én is voltam állománygyűlésen néhányszor. Két évig volt még ott a század, és utána már elég nehéz dolgunk volt, már tudtuk, hogy nem sok van vissza, és be fogják zárni ezeket a helyőrségi klubokat.

M. Z.: *Csak a Helyőrség számára szolgáltattak, vagy már nyitott volt a*

ház a város lakossága felé is? Milyen kezdeményezéseik, tevékenységeik voltak?

S. T. E.: Igen, nyitottunk a város felé, főleg amikor én oda mentem. Az volt a cél, hogy minél több programot nyújtsunk a lakosságnak, elsősorban kiállításokat; azokat nagyon szerettem, nagyon szép galériája volt az intézménynek, és szerintem remek kis tárlatokat rendeztünk benne. Például a Zászló Múzeum anyagából, ami most már egyre nagyobb hírű Pesten. A legfontosabb kezdeményezésünk az a kistérségi feladatellátó szerepre való törekvés volt, amivel Sárbogárd kistérségének településeit kívántuk szolgálni a kulturális értékek bemutatásával, megőrzésével. Legemlékezetesebb az a művészeti bemutató volt, ahol amatőr képzőművészek alkotásai szerepeltek, és volt olyan,

aki például Tolna megyéből, Simon-tornyáról jelentkezett, hogy hozhat-e festményt vagy jelentkezett egy üveges, aki titokban azért rajzolgatott is, ő is elhozta festményeit. Ezek már nem katonák, hanem a civilek voltak. Emlékezetes volt a kistérségi előadó művészeti fesztivál is, amelyre olyan sokan jelentkeztek, hogy 2 nap alatt tudtuk lebonyolítani.

M. Z.: *A Helyőrségi Klub azonban megszűnt. Mi lett a sorsa az épületnek?*

S. T. E.: Azóta is üresen áll az épület. Nagyon sok ilyen épület jutott erre a sorsra. A szombathelyi Helyőrségi Klub tudtommal színház lett.

M. Z.: *Ennek vége lett, és utána következett egy másik Fejér megyei település, Sáros.*

S. T. E.: Három hónapig dolgoztam ott, de nagyon rosszak voltak a körülmények – az is közrejátszott, hogy télen kezdtem el, decembertől február végéig. Tulajdonképpen egészségügyi okok miatt kellett távoynom.

M. Z.: *Sárosd után Alap?*

S. T. E.: Ezen a környéken művelődésszervezőként nagyon nehéz elhelyezkedni, ezért egy közbeszerzési referens tanfolyamot végeztem el a Munkaügyi Központ segítségével, de igazából azzal se tudtam munkát találni. Mindenféleképpen valamit kellett kezdenem, és akkor gondoltam, hogy megpróbálom a biztosításiügynöki tevékenységet, az volt egy fél-éves vállalkozási időszakom. Ezután szólt egy ismerősöm, hogy tudok-e róla, hogy most újították fel Alapon a Művelődési Házat. Gondoltam, nem vesztetek semmit, és felhívtam a polgármester asszonyt. Rögtön mondta is a telefonba, hogy csak közhasznúként tud foglalkoztatni. Úgy véltem, hogy a közmunka is segítség a helyzetemben. Én szerettem ott dolgozni, szerettem a munkámat, végül is megvalósíthattam azt, ami szakmai meggyőződésem szerint a közösség javát szolgálta.

M. Z.: *Az alapi foglalkoztatás mennyi ideig tartott?*

S. T. E.: 2007 szeptemberében mentem oda és a kisfiam születéséig, 2009 júliusáig dolgoztam ott.

M. Z.: *A gyermekgondozási évek után hogyan folytatódott a pályája?*

S. T. E.: Alapra már nem tudtam visszatérni. Szerencsére azonban Horváth István, a sárbogárdi József Attila Művelődési Központ igazgatója felhívott, és elmondta, hogy intézmény gesztorként közreműködik a Szövetség az Életen Át Tartó Tanulásért NYITOK programjában, akik keresnek szakmabeli, oktatásszervezésben jártas embereket.

M. Z.: *Ezek szerint maga a NYITOK döntött úgy, hogy Erzsike lesz az egyik. A Szövetségnél mi volt a feladata?*

S. T. E.: Tanulásszervező voltam. Egy európai uniós pályázat keretében valósult meg a program, célja a hátrányos helyzetű emberek munkába való visszajuttatása, segítése, felzárkóztatása. A pályázati támogatás segítségével ezeknek az embereknek egyéni képességfejlesztést, csoportos formában történő képzést tudunk nyújtani. Megszabták, hogy milyen képzések lehetnek. Angol, német, tehát elsősorban idegen nyelvi oktatást és informatikai képzést támogatott a program. Voltak speciális képzések is, például a „Zöld környezetért”, „Nőként érvényesülök” és „Dolgozni szeretnék”. Ezek a képzések elsősorban a munkába való visszailleszkedést, a megfelelő önismeret megszerzését szolgálták. Emellett igény szerint más képzéseket is megszerveztünk. Nagy

sikere volt a személyes foglalkozásoknak, tanácsadásoknak. A hozzánk betérők munkahelyi vagy magánéleti problémáira fókuszálva megkíséreltük felmérni, hogy az adott személynek mire van szüksége és hogyan léphet előre. Mivel magam is jártam hasonló cipőben, nagyon megértő tudtam lenni.

M. Z.: *Hogy lett ennek vége?*

S. T. E.: Véget ért a pályázat 2015 januárjában. A Szövetség az Életen Át Tartó Tanulásért újra pályázni akart, de az Unió nem írt ki olyan pályázatot, amihez csatlakozni tudtak volna. Nagyon reménykedtek benne, minden lehetőséget megpróbáltak, ott akarták tartani az embereket. Ahogy telt-múlt az idő, akkor már érezni lehetett, hogy ebből nem lesz semmi. Folyamatos kapcsolatban voltam a koordinátorral, tőle is mindig érdeklődtem.

M. Z.: *2015 márciusában ezért a Szövetség az Életen Át Tartó Tanulásért belépett a III. Kulturális Közfoglalkoztatási Programba, és így Erzsébet közösségi munkás lett a szervezetnél. Miért választotta ezt az utat a Szövetség? Volt a pályázatnak fenntartási kötelezettsége?*

S. T. E.: Olyan szempontból volt fenntartási kötelezettség, hogy csak a termet és a gesztorral való koordinálást kellett biztosítani. Sárbogárdon a gesztor József Attila Művelődési Központ vezetője ragaszkodott hozzá, hogy a korábbi időszakban kialakult eredményes kooperáció továbbra is megmaradjon, és ennek zálogát abban látta, hogy azok vigyék tovább a programot, akik eddig is gondozták.

M. Z.: *Ezalatt az egy év alatt milyen programok voltak?*

S. T. E.: Kizárólag ingyenes új tanfolyamok jöhettek volna szóba, de ehhez az kellett volna, hogy a tanfolyamvezető se kérjen pénzt a munkájáért, amit viszont nem vállaltak az oktatók. Viszont nekem volt próbálkozásom. Korábban több csoporttal folytattam egy képzést, az idősebbeknek számítógépes ismereteket tanítottunk heti két alkalommal. Kezdeményeztem cigány emberek számára írás-olvasás

S. T. E.: Úgy gondolom, alapvetően nyitottak irányomban az itteniek, akik ide járnak, hamar elfogadtak. Némely embert nagyon megszerettem, már most sokan ragaszkodnak hozzám. Próbáltam semmit nem változtatni, legalábbis rögtön nem, hanem mindent megismerni, hogy mi a menete a dolgoknak, mi hogyan működik. Most már kezdeményezőbb vagyok, de úgy gondoltam, hogy az elején semmiféleképpen nem tehetem meg, hogy felforgatok mindent. Szerintem jól döntöttem. Már elindítottam önálló kezdeményezéseket is: például nemrég zajlott egy gyermekrajz-pályázat és kiállítás a Boldogság Napja alkalmából. Lehetett írni, rajzolni, fényképezni. A házban egy felzárkóztató képzés folyik a közmunkásoknak, még közülük is jelentkezték, és ők is írtak és rajzoltak. A helyi kézműves ház alkotói kerámia munkákban foglalkoztak meg, számukra mit jelent a boldogság.

M. Z.: *A közfoglalkoztatottak, közmunkások miben definiálták a boldogságot?*

S. T. E.: Elsősorban a családban, természetben, zenében.

tanítását is, de a kezdeti siker ellenére ez abbamaradt.

M. Z.: *A Kulturális Közfoglalkoztatási Programmal kapcsolatos véleményére lennék kíváncsi...*

S. T. E.: Azzal foglalkozhattam, amit mindig is szerettem. A programmal kapcsolatban úgy gondolom, hogy sok szakmán kívül álló is bekerül a programba, és lehetősége nyílik rá, hogy bebizonyítsa, hozzá tudja tenni a maga sajátos értékeit – az emberekhez való nyitottságát, az ötleteit vagy a pozitív szemléletét – a közművelődéshez, a közösségi folyamatokhoz. Jómagam 2015 márciusától szeptember közepéig dolgoztam a programban, és ezalatt az időszak alatt folytathattam a megkezdett munkát, részt vehettem a Művelődési Központ tevékenységében is.

M. Z.: *Aztán egyszer csak jött az a pályázati hirdetés, ami újabb fordulatot jelentett a pályáján? Miért éppen Szabadegyháza?*

S. T. E.: Az a helyzet, hogy több helyen érdeklődtem, de ezek nagyon messze voltak Sárbogárdtól. Olvastam ezt a szabadegyházi pályázatot, és először el is vettem, de megjelent újra, és épp lejárt volna a pályázati határidő, gondoltam, mit veszíthetek vele. Felhívtam a polgármestert, és mondtam, hogy milyen ügyben

keresem, és hogy sárbogárdi vagyok, de lenne egy-két kérdésem. Azt válaszolta, hogy kérdezek nyugodtan. Elmondtam, hogy milyen helyzetben vagyok, és rögtön mondta rá, hogy nem baj, jöjjön el beszélgetni.

M. Z.: *Milyen volt a fogadtatás? Hogy érzi magát?*

SEREGNÉ TÓSOKI ERZSÉBET művelődésszervező szakos tanulmányait a szombathelyi Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskolán végezte, 1995-ben diplomázott. 1987 óta dolgozik a közösségi művelődés területén, pályáját Budapesten, a Józsefvárosi Művelődési Házban kezdte, majd a Magyar Honvédség Kulturális és Média Igazgatósága főelőadója lett. Később a sárbogárdi HM Honvéd Kulturális Szolgáltató Kht. intézményvezetője lett, majd művelődésszervező Sárosdon, Alapon. Gyermeke megszületése után megtapasztalta a munkanélküliséget. A pályára a Kulturális Közfoglalkoztatási Program révén került vissza, és ma már a program egyik partnerszervezetének vezetője.

MÁHR ZOLTÁN a Nemzeti Művelődési Intézet Fejér Megyei irodájának módszertani referense, 1983 óta dolgozik a közművelődési területén. Magyar nyelv és irodalom szakos középiskolai tanár és közművelődési előadói diplomáját az ELTE Bölcsészettudományi Kar nappali tagozatán szerezte. Szakmai pályafutása során dolgozott „egyszemélyes” művelődési ház vezetőjeként, művelődési intézmény munkatársaként, igazgatójaként, és megyei művelődési központ munkatársaként és annak szakmai igazgatóhelyetteseként. Rövid – közigazgatási – kitérő után 2013. május 1. óta dolgozik a Nemzeti Művelődési Intézet Fejér Megyei Irodájában.